

CÜMLE BİLGİSİ

Söylemek istediklerimizi tam olarak anlatan sözcük yada sözcük gruplarına **cümle** denir.

1. Cümlelerin sözcük sayısı farklı sayıda olabilir.
Oynadım. → 1 sözcüklü
Bahçede oynadım. → 2 sözcüklü
Okulun bahçesinde oynadım. → 3 sözcüklü
Okulun bahçesinde top oynadım. → 4 sözcüklü
2. Sözcük dizeleri eksik ve bir şey anlatmıyorsa cümle değildir.
Yusuf okula gitti. → Cümle
Mustafa her gün → Cümle değil
Ahmet dersini yapıyor. → Cümle
Faruk sabah → Cümle değil
Uyandım. → Cümle

A. Cümleleri yanda verilen uygun sözcüklerle tamamlayınız.

1. <u>Yatmadan önce dişlerimi fırçalarım.</u>	uyarım
2. <u>Yemekten önce ellerimi</u>	geldi
3. <u>Trafik kurallarına</u>	fırçalarım
4. <u>Akşam eve misafir</u>	gideceğiz
5. <u>Ağaçtaki elmaları</u>	yıkarım
6. <u>Yarın Ankara'ya</u>	etti
7. <u>Annem ödevlerime yardım</u>	ederim
8. <u>Babam işe erkenden</u>	atmam
9. <u>Yere çöp</u>	topladım
10. <u>Ev işlerinde anneme yardım</u>	gitti

B. Aşağıdaki cümlelerin kaç sözcükten oluştuklarını yazınız.

1. Emel eve gel.	3 sözcüklü
2. Pazardan elma, portakal aldık.	... sözcüklü
3. Yaz tatilinde köyümüze gideceğiz.	... sözcüklü
4. Ablam geldi.	... sözcüklü
5. Bugün sabah okula geç kaldım.	... sözcüklü
6. Uyudum.	... sözcüklü
7. Arkadaşım top oynarken yere düştü.	... sözcüklü
8. Gittim.	... sözcüklü
9. Yazı tahtasını karaladım.	... sözcüklü
10. Güneş doğdu.	... sözcüklü

C. Aşağıdaki sözcük gruplarından cümle olanların kutusuna C, cümle olmayanların kutusuna D yazınız.

☒	1. Yaramazlık yapıyor
☐	2. Kedi eve girdi
☐	3. Elektrikler gidince
☐	4. Televizyonda çizgi film izledim
☐	5. Sabah kalkınca
☐	6. Okula servisle gidiyorum.
☐	7. Arkadaşımın
☐	8. Dün annem ile
☐	9. Akşam olunca sokak lambaları yanıyor.
☐	10. Okula gittiğime seviniyorum.

CÜMLE NASIL YAZILIR?

1. Cümle her zaman büyük harfle başlar.
Okula gidiyorum.
Futbol oynamayı seviyorum.
Derslerimi yapıp bitirdim.
Gece ilginç rüyalar gördüm.
2. Cümlenin sonuna nokta(.), soru işareti(?) ve ünlem(!) işaretlerinden biri konur.
Arabamızın tekeri patladı.
Yekta okula geldi mi?
Yaşasın, dayım geldi!

A. NOKTA (🙄)

Kalem ucunun kağıt üzerine bıraktığı ize **nokta** denir. Soru anlamı taşımayan, sevinç ve korku anlamı olmayan cümlelerin sonuna konur.

Sonuna nokta(.) konulacak cümleler yazınız.

1. Annem pazara gitti.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

B. ÜNLEM İŞARETİ ()

Sevinç, korku, acıma, şaşırma, seslenme gibi duyguları ifade eden cümlelerin sonuna ünlem işareti konur.

Yaşasın, pikniğe gidiyoruz!	→	sevinç
Araba aniden fren yaptı!	→	korku
Vah, zavallı vah!	→	acıma
Aaa, arkadaşım gelmiş!	→	şaşıрма
Ey Türk Gençliği!	→	seslenme

Sonuna ünlem işareti(!) konulacak cümleler yazınız.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

C. SORU İŞARETİ ()

Soru anlamı taşıyan cümlelerin sonuna soru işareti(?) konur.

Yusuf pazara gitti mi?
Ayakkabıyı nereden aldın?
Ağaçta kaç kuş var?
Tatile gidecek misin?

Sonuna soru işareti(?) konulacak cümleler yazınız.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Aşağıdaki cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretlerini yazınız.

1. Yarın sabah doktora gideceğim()
2. Yaşasın Cumhuriyet()
3. Ahmet kim geldi()
4. Bizim bahçede oyun oynadık()
5. Yangın var()
6. Her gün dişlerimi fırçalarım()
7. Ah, dizim kanıyor()
8. İmdat yetişin dostlar()
9. Mustafa güzel yazı yazar()
10. Fotoğraf çektirdiniz mi()
11. Büşra ödevini erkenden yaptı()
12. Hayret, yarışı kaybetti()
13. Beyza, ne zaman yanıma geleceksin()
14. Annem güzel pasta yapar()
15. Hangi oyunları seviyorsun()
16. Atatürk, Selanik'te doğdu()
17. Kaç kişi oldunuz()
18. Eyvah, ödevimi unuttum()
19. Cumhuriyet halk yönetimidir()
20. Burada top oynanır mı()
21. Hey, dikkat et düşersin()
22. Bayrağımız, bağımsızlığımızın sembolüdür()
23. Atatürk nerede öldü()
24. Kalemelerini çantana kydun mu()
25. İstiklal Marşı'nı, Mehmet Akif Ersoy yazmıştır()
26. Cumhuriyeti kim kurdu()
27. Hey baksana buraya()

Aşağıda verilen sözcüklerden bir cümle oluşturunuz. Noktalama işaretlerini kullanmayı unutmayınız.

bize	geldi	Büşra	_____
ata	Ali	bak	_____
gel	eve	Emel	_____
yeni	aldık	elbise	_____
içeri	girelim	artık	_____
annem	etti	yardım	_____
ekti	köylü	bahçeyi	_____
bize	geldi	Büşra	_____
pazara	annemle	gittik	_____
babam	işe	gider	_____
bize	geldi	Büşra	_____
kim	yazmıştır	şiiri	_____
kalemim	kayboldu	okulda	_____
yedi	Yusuf	yoğurt	_____

Aşağıda verilen sözcüklerden bir cümle oluşturunuz. Noktalama işaretlerini kullanmayı unutmayınız.

kırmızı

elma

al

Rabia

Ahmet

eve

gel

çabuk

tuttu

evdeki

kedi

fareyi

top

oynadım

okulun

bahçesinde

iç

süt

ılık

Ayşe

öldü

Atatürk

Dolmabahçe

Sarayı'nda

kuş

neden

korkmuş

çok

evde

çıkış

neden

yangın

çocuk

vah

zavallı

vah

Aşağıda verilen cümlelere uygun sözcükleri yazınız.

aldım	gidiyorum	Selanik'te	çalar
özür	açtı	harf	hangisi
sütü	götürdüm	kadın	annesinden
güzel	okşadı	kuşmuş	yüzüyor
iyisini	ama	besledim	kuşların

1. Bir kutu kibrit _____
2. Atatürk _____ doğdu.
3. Yavru _____ karınları açkımış.
4. Birinci sınıfa _____
5. Köyde yaşayan bir _____ varmış.
6. Annesi Ali'nin başını _____
7. Merve kimden _____ dilemiş?
8. Pencereye gidip perdeyi _____
9. Buğlemsu dışarı çıkmak için _____ izin istedi.
10. Karga nasıl bir _____
11. Kedcikleri her sabah _____
12. Bardakta kalan _____ kim içmiş.
13. Türkçemizde yirmi dokuz _____ vardır.
14. Aşağıdakilerden _____ meyve adıdır?
15. Masadaki tabakları mutfağa _____
16. Okulda _____ bir gün geçirdim.
17. Annemi çok _____ çok seviyorum.
18. İbrahim denizde _____
19. Armutun _____ ayılar yer.
20. Parayı veren düdüğü _____